

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ПРОФІЛАКТИКОЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ХВОРОБ

Л.Ф.Каськова, Л.І.Амосова, С.Ч.Новікова, О.Ю.Андріянова, О.О.Бабіна

Нові вимоги, обумовлені вступом нашої країни до єдиного європейського і світового просторів та реформуванням системи медичної освіти, ставлять перед нами складні завдання щодо підготовки майбутніх фахівців. Провідною метою такої підготовки є формування спеціаліста з якісною теоретичною і практичною підготовкою, який досконало володіє своєю спеціальністю. У зв'язку з цим зростає роль педагогічної майстерності викладача і його здібностей методично правильно керувати педагогічним процесом підготовки сучасного спеціаліста та виникає необхідність підготовки і проведення лекційних і семінарських занять зі студентами із застосуванням сучасних технологій навчання.

Провідною частиною навчального процесу є лекційний курс. Лекція сприяє розвитку логічного мислення студентів, визначає шляхи проведення усіх видів і форм навчання. Тому, окрім педагогічного покликання і бажання бути гарним лектором, викладач повинен глибоко знати предмет, уміло поєднувати зміст, логіку і методику його викладання.

З урахуванням усіх вищевказаних складових на кафедрі дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань лекційний матеріал усе частіше подається за допомогою мультимедійних технологій.

Суть мультимедійної лекції полягає в поєднанні тексту, графіків, анімацій, відеоефектів тощо за допомогою персонального комп'ютера. Таким чином можна створювати ефектні і захоплюючі навчальні програми, які не йдуть ні в яке порівняння з традиційними. Окрім можливості одночасної демонстрації високоякісних фотографій, відеофрагментів і тексту мультимедійні презентації дуже зручні у своєму викладанні. За такої методики

читання лекції картинку (слайд) можна утримувати потрібну кількість часу і лектору немає необхідності повторювати один і той же матеріал декілька разів, є можливість детального розгляду широких класифікацій, проведення порівняльної оцінки і диференційної діагностики наведених фотографій із різноманітними клінічними випадками, демонстрування студентам тих хвороб та методів їх лікування, які лише за усного викладання важко піддаються розумінню і запам'ятовуванню.

Тобто, мультимедійні технології, по-перше, являються джерелом інформації, по-друге, беруть на себе окремі функції викладача, по-третє, об'єднують у собі специфічні особливості різних видів наочностей, значно розширюючи при цьому уявлення студентів про предмет навчання. Особливо зручною така методика є для студентів-іноземців, які не встигають записувати промову лектора і не можуть, інколи, визначити ключові фрагменти лекційного матеріалу.

Отже, мультимедійне викладання лекцій – це перспективна сучасна форма викладу матеріалу, що спрощує засвоєння дисципліни студентами і дозволяє передавати обсяг інформації у зручній та доступній формі.

Однак, можливості комп'ютерних технологій не обмежуються ефектною подачею навчального матеріалу. Провідним напрямком впровадження інформаційних технологій у підготовку студентів стала розробка електронних автоматизованих систем контролю знань.

Система контролю знань студентів, яка існувала до останнього часу, вступає у протиріччя із сучасними вимогами до підготовки медичних кадрів. Звичайно, безпосередній контакт екзаменатора зі студентом, під час якого виявляється загальний рівень знань з дисципліни і проводиться повний клінічний розбір пацієнта чи певної клінічної ситуації, є кращим. Однак, така форма контролю потребує багато часу, нечітко документується і інколи може призводити до виникнення конфліктних ситуацій. Введення письмового кінцевого контролю знань студентів вирішило проблему з часом і документацією, але породило низку дещо інших проблем. Завдяки стрімкому

розвитку сучасних технологій взагалі під час письмової відповіді на конкретно поставлене запитання студенти досить часто почали використовувати безпроводні форми передачі інформації на відстані. У зв'язку з цим студент, який протягом семестру навчався на «незадовільно» та «задовільно» отримував на іспиті «добре» і «відмінно» та навпаки.

Тому все більшої актуальності набуває тестовий метод контролю знань студентів. Переваги тестового контролю безумовні. Це:

- об'єктивність;
- контроль знань багатьох студентів за відносно короткий проміжок часу;
- отримання результатів тестування відразу після його проведення;
- самостійна розробка тестових завдань викладачами кафедри відповідно до пройденого матеріалу;
- можливість постійного поповнення тестової бази даних.

На кафедрі дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань використовуються поточні і підсумкові контролю знань студентів – тестування на комп'ютерах чи паперових носіях. У зв'язку з необхідністю підготовки студентів до ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» на кожному практичному занятті рівень знань студентів четвертого та п'ятого курсів перевіряється шляхом вирішення тестових задач (згідно тематики заняття та пройденого матеріалу), створених співробітниками кафедри у відповідності з вимогами Центру тестування. До одного варіанту розроблених на кафедрі тестових завдань входять десять ситуаційних задач із однією правильною відповіддю з п'яти. Студент обирає одну відповідь, яка, на його думку, є найбільш правильною та заповнює бланк для автоматизованої перевірки.

Постійний контроль відіграє важливу роль – привчає студентів до систематичної праці, з'ясовує обсяг, рівень і якість засвоєного навчального матеріалу, сприяє вмінню аналізувати тощо.

Підсумкові контролю знань студентів проводяться на кафедрі наприкінці восьмого, дев'ятого та десятого семестрів після завершення вивчення певних

розділів дисципліни «дитяча терапевтична стоматологія». Тривалість підсумкового контролю – 50 хвилин. До одного варіанту входять п'ятдесят ситуаційних задач із однією правильною відповіддю з п'яти. Ці задачі також створені співробітниками кафедри у відповідності з вимогами Центру тестування.

У комп'ютерному класі академії на базі відділу ТЗН на комп'ютерних носіях проводяться підсумкові контролю знань, під час яких студенти вирішують тестові завдання (другий та третій курси) чи тестові ситуаційні задачі (четвертий та п'ятий курси). До кожного варіанту завдань входять двадцять питань чи ситуаційних задач із однією правильною відповіддю з п'яти. Практика показала, що застосування комп'ютерних (тестових) систем контролю студентів сприяє об'єктивізації перевірки знань і підвищує мотивацію студентів до навчання.

Отже, переваги комп'ютерного навчання та контролю знань студентів безумовні, однак практична підготовка лікаря, на нашу думку, можлива лише за безпосереднього спілкування з хворим, що дає можливість розвинення клінічного мислення, інтерпретації отриманих даних, вибору плану обстеження та лікування хворого з урахуванням результатів об'єктивних, суб'єктивних та додаткових методів дослідження.

Таким чином, лише поєднання сучасних технологій навчання із традиційними методами дозволяє удосконалити підготовку фахівців у плані практичної спрямованості кваліфікаційних вимог з урахуванням вимог ринку праці та світового досвіду.